

„Akčního ducha“, jak se té mé povaze u nás v rodině říkalo, jsem prý podědila po prababičce z matčiny strany. Nikdy jsem ji neviděla (podle popisu jsem zdědila nejen charakter, ale i poctivé slovanské křivky), ale kolovaly o ní zvěsti, že zamlada si jako služka našetřila na luxusní šaty, vetřela se někam na bál a málem sbalila jakéhosi šlechtice. Všecko se ale provalilo dřív, než stihla proběhnout veselka, tak chudá prababička skončila s chudým pradědečkem... a žili spolu šťastně až do smrti. Máma vždycky říkala, že tahle babička by na mě byla hrdá. Tak třeba její duše, ať už kdekoli mezi nebo nad námi, je.

O zbytku rodiny se to zrovna říct nedá. Žádný ze stařešinů nezajásal, když jsem po maturitě prohlásila, že na vysokou z vysoka kašlu a jdu pracovat. Sbalila jsem si svých pár švestek a sebrala se nejprve do Anglie a potom do Nepálu. Do vínku jsem dostala oči v sloup a starostlivá upozornění na fakt, že jsem si právě zkazila život.

V tom ho uvidím. Nejkrásnějšího chlapa na zemi. A to „na zemi“ myslím doslova. V podřepu sedí na udusané hlině vedle zabláceného kola a cosi šteluje na pneumatice. Na mikíně zašedlé smogem skvrny od oleje a benzínu, vlasy temné jak uhlí nedbale svázané do culíku, zaprášené džíny s proděravělými koleny a černé oči, hluboké, že by se v nich člověk utopil, přivřeně v soustředění. Nevypadá jako klasický Nepálec: není mi po ramena, nemá plešku, předkus ani břicho. Vlastně z toho mála, co ve tmě přes triko rozeznám, by se na něm dala učit anatomie: štíhlé šlachovité tělo hraje svaly, o kterých jsem ani netušila, že existují. Za pár vteřin je mi jasné, jak se vyrýsovaly. Jen co opraví kolo, vyskočí na kraj pootevřeného okénka, rukou se chytne rámu na střeše, jediným přitahem vyšvihne tělo do vzduchu, a už se shýbá na zem pro další batohy a tašky, aby je upevnil k autobusu. Pak se ze střechy spustí dolů po malém žebříku na boku, protáhne se zadním oknem, proplete se davem cestujících a vybírá od každého peníze za cestu.

Těmto mladíkům, kteří v nepálské hromadné dopravě fungují jako holka pro všechno, se říká „khalasi“. Je to velmi nevděčný job a získávají ho zpravidla děti ulice, které nakonec čeká jen o něco lepší osud, než se učichat lepidla nebo skončit nadosmrť žebračky: pokud se v bláznivé dopravě, která patří k nejnebezpečnějším na světě, dožijí pozhnaného věku kolem třicítky, mohou se stát řidiči autobusů. Do té doby uklízí, pomáhají se zavazadly, vybírají peníze od cestujících, a po velkou část cesty vlají vyvěšení ze dveří autobusu, aby sloužili jako vyvolávači cílové destinace, navigace a blinkr zároveň. Toto je práce v přepočtu za pár stovek korun měsíčně, za rýži s přídatkem masa jednou týdně, a za možnost přespávat namísto v chladné ulici v ubytovně s desítkou podobných. To je život muže, který za pár měsíců obrátí ten můj vzhůru nohama.

Zapálí si cigaretu a usrkne horký čaj – zjevně to jediné, co do sebe až do večera dostane. Pořád si mě nevšímá, takže mám možnost ho otevřeně okukovat, aniž bych připadala trapně komukoli jinému než sama sobě. Z kapsy ošuntělých džínů vytáhne ještě ošuntělejší peněženku a nahlédne do ní. Přepočítávat nemusí moc dlouho: má tam jedinou pětirupiovou bankovku, v přepočtu asi jednu korunu. Přitisknu svůj batoh ještě pevněji k hrudi a do očí se mi bezděky nahrnou slzy. Já, stejně stará holka, jen z jiného konce světa – ta, která by práci khalasiho nezvládla ani týden, co nemá sílu vyšplhat na střechu autobusu, která by nevyměnila prasklou pneumatiku, ani kdyby to byla otázka života a smrti, jež by na káthmánské ulici nepřežila jedinou noc a bez pravidelného

přísunu sušenek nejspíš omdlela na téhle jediné cestě – to já mám v batohu majetek za sto tisíc, zatímco on do tolika nejspíš neumí ani napočítat. Pocit nespravedlnosti, bezpráví a neskutečné bezmoci mě zaplaví jako nikdy předtím. Tohle přece není fér! Sedím tu na druhém konci planety, na hranici dospělého života, s velmi nejasnou představou o tom, co s ním budu dělat. Samozřejmě, můžu si jezdit po světě, fotit a psát, ale k čemu to bude!? Že si užiju trochu zábavy? Že okouknu, jak lidi na planetě trpí, jak si můžou nechat zdát o tom, co my považujeme za samozřejmost: třeba elektriku, topení a pitnou vodu – a pak o tom vydám článek, za vydělané peníze si dám kafe v turistické kavárně, a vrátím se do hotelu!? Takhle to přece nechci. Toužím po tom sebrat se a jít toho muže obejmout. A zdaleka ne jen pro to, že je neskutečně sexy. Chtěla bych mu říct, jak si ho vážím, jak si vážím všech lidí, jako je on – silných a chudých, zapomenutých dětí třetího světa, díky nimž se ten náš západní svět má tak úžasně, jak se má. Ráda bych, aby věděl, že jen proto, že jsem bílá, nejsem tím, za koho mě pokládá – rozmazlená holka, co nemá o opravdickém světě ani ponětí. Jenže: opravdu taková nejsem?

Kdybych měla vybrat jediný okamžik, co změnil můj život, byl by to právě tenhle. Žádné první milování, porod, zlomový pracovní pohovor. Bylo to tohle horké, smogem zalité ráno, kdy jeden obyčejný kluk s dokonalým tělem, jestřábíma očima a ledabyly sepnutými vlasy vykouřil cigaretu a zastrčil do peněženky pět rupií. Tehdy jsem si uvědomila, co od života chci: Chci se dostat do situace, kdy – tváří tvář nespravedlivému světu – nebudu naprosto bezmocná. Kdy budu mít

možnost pomoci, dát příležitost. Nechci a nebudu se vnučovat. Ale chci být tam, kde o mě bude zájem, kde bude zájem o možnosti, které bych jednou lidem mohla dát.

„Na co čekáš!? Nic jinýho nejede. Ty nejete, nedostatek se dneska do Kakarvity,“ je mi vysvětleno už poněkud netrpělivě.

„Počkejte, jenom chvíli,“ shodím krosnu na rikšu a vyběhnu zpátky k busu. Vůbec netuším, co to do mě vjelo. To mi musel Vesmír dát zapomenout na mastné vlasy, neoholené podpaží a přebytečná kila. Připadám si jako Angelina Jolie, když jede navštívit černoušky: sice je trochu ušmudlaná a možná i zpcená, ale sex-appeal z ní vyzařuje na hony, i když je zrovna v teplákách. Normálně od mužů nežebraám telefonní čísla – vlastně jsem to nikdy předtím ani potom už neudělala. Jenže tohle je výjimečná situace: teď nebo nikdy.

Najdu ho kousek od autobusu. Jiskra cigarety září do pološera, kolem pramenů temných vlasů mu stoupá štiplavý dým.

„Tak jedeš nebo ne!?“ zavolá na mě rikšák. Tedy předpokládám, že říká něco v tom smyslu – je to nepálsky a nerozumím ani slovo.

„Jo, moment! Prosím, chvíli!“ A pak se zhluboka nadechnu, podvědomě pomodlím ke všem svatým, a ani nevím jak, naprosto sebevědomě pronesu: „Nedal bys mi na sebe e-mail?“

Típne posledních pár milimetrů cigarety a nechápavě se na mě podívá.

„Nemáš e-mail?“ opakuju s úsměvem, „tak třeba telefon...“ a cpu mu do ruky kousek papíru. Jestli mi urychleně nedá kontakt, anebo mě nepošle do háje, obávám se, že přijdu o dopravu do Kakarvity i krosnu. Cyklista netrpělivě přešlapuje a kdyby měl na rikše zvonek, určitě dávno troubí.

Khalasimu chvíli trvá, než pochopí, co chci. Pak se na mě podívá, asi jako bych se českého kluka zeptala, zda vlastní soukromé letadlo. „Myslíš číslo?“ nesměle zkusí promluvit anglicky a já mám za posledních čtyřicet hodin už po stopadesáté co dělat, abych se nerozpustila.

„Jasně, číslo. Ozvala bych se třeba někdy...? Teď už fakt musím jít.“

„Nice to meet you,“ zaloví z paměti anglickou frází a odběhne do kabiny autobusu. Řidič se na mě podívá jako na blázna, ale mladíkovi podá propisku a za chvíli mám v rukou nejcennější kousek papíru na světě. Nejradši bych mu vlepila pusku na rozloučenou, ale Vesmír je moudrý a připomene mi, že přece jenom vnučující se ženská nejspíš nebude sexy ani na druhé straně planety, a že – při vší úctě – ve skutečnosti mám od vizáže Angeliny Jolie pořádně daleko.

„Taky jsem tě moc ráda poznala, ani netuším jak,“ přiznám upřímně, protože je mi jasné, že mi stejně vůbec nerozumí.

Jak to bylo dál? ;)

<https://www.michaelagautam.cz/kniha/>